

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35Csp/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120233265
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:6120233265.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v sporovej veci žalobcu: Consulting One SK s.r.o., IČO: 47 664 878, Košická 56, Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Lenka Heřmánková, usadený euroadvokát, s sídlom Košická 56, Bratislava, proti žalovanému: J. O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X m. 2, F., A. republika, o zaplatenie sumy 738,06,- eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu dňa 14.02.2020 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 738,06 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril jeho právny predchodca (Tatra banka) dňa 18.12.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 4.800 eur, ktorý sa zaviazal splácať v pravidelných 56 mesačných splátkach vo výške 125,08 eur s dohodnutým úrokom vo výške 16,90 %. Žalovaný podľa výpisu zaplatil celkom sumu 5 496,64 Eur z čoho bola suma 4 061,94 Eur použitá na úhradu istiny, suma 1 263,58 Eur použitá na úhradu zmluvných úrokov, suma 168,81 Eur použitá na poplatky vrátane poplatku za poskytnutie úveru vo výške 96,00 Eur, ďalej suma 0,70 Eur sa započítala na sankčné úroky a suma 1,61 Eur na úroky z istiny. Na základe uvedeného vyplýva, že žalovaný naďalej dlhuje na nesplatenú istinu 738,06 Eur. Žalovaný často v omeškaní až napokon vôbec neuhradil splátku zo dňa 15.11.2016 na základe ktorej žalobca neskôr pristúpil k zosplateniu úveru. Vzhľadom k tomu, že sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou splatných splátok, keď nehradil riadne a včas splátky, a to ani napriek výzve k úhrade splátok zo strany žalobcu vyhlásil žalobca podľa čl. 4.2.6 ako aj čl. 4.1. písm. a) Podmienok všetky pohľadávky súvisiace s poskytnutým úverom za splatné ku dňu 06.02.2017. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo žalovanému odoslané dňa 03.02.2017 a doručilo v zmysle fikcie podľa čl. 4.5.5.Podmienok. Žalobca ďalej uviedol, že si svoj žalobný nárok na súde uplatnil dňa 04.02.2020 a podľa názoru žalobcu by k premlčaniu jeho nároku došlo až 06.02.2020. Od podania návrhu na začatie konania doposiaľ od žalovaného nezaznamenal žiadnu platbu na dlžnú sumu, a preto trvá na podanom žalobnom návrhu v plnom rozsahu.

2. Žalovaný sa k žalobe a k skutkovým tvrdeniam žalobcu v žalobe a v jeho vyjadreniach nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými žalobcom, a to predžalobná upomienka z 20.11.2019, obchodné podmienky Tatrabanky pre poskytovanie spotrebiteľských úverov pre FO, VOP Tatrabanky, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. BSU-00-0001924436, výzva pred mimoriadnou splatnosťou zo 04.01.2017, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 03.02.2017 a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Právny predchodca žalobcu (žalobca nadobudol uplatňovanú pohľadávku na základe postúpenia od spoločnosti Tatra Banka, a. s.,) ako poskytovateľ a žalovaný ako účastník - fyzická osoba nepodnikateľ uzavreli dňa 18.12.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 4.800 eur, ktorú sa žalovaný zaviazala splácať v štandardných mesačných splátkach vo výške 125,08 eur, pri štandardnej úrokovej sadzbe 16,90 % ročne a RPMN 20,90% (zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením č. BSU-00-0001924436).

5. Žalovaný uhradil úver v celkovej výške 5.496,64 eur (nepopreté tvrdenie žalobcu).

6. Žalobcu úver zosplatnil "Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru", zo dňa 03.02.2017, kedy výška neuhradeného úveru bola v celkovej výške 799,48 eur z toho 738,06 eur na istine a 48,73 eur na úrokoch z úveru (oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti). Dôvodom vyhlásenia zosplatnenia úveru bola neuhradená splátka úveru splatná dňa 15.11.2016, ktorú žalovaný neuhradil ani po výzve na jej dodatočnú úhradu (nepopreté tvrdenie žalobcu).

7. Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 CSP, vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) tak ako sú uvedené v zátvorkách pri jednotlivých skutkových zisteniach. Všetky skutkové zistenia uvedené v bodoch 4 až 6 sú len reprodukciou obsahu listín, alebo vychádzajú z tvrdení strany, ktoré druhá strana nijako nepopierala.

8. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

9. Súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je predmetom tohto konania a ktorý je založený zmluvou, posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnemu režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Súd pri názore o správnosti aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. vychádzal zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu - v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaná uzavrela zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj v zmysle § 52 ods. 1 OZ zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície "slabšej" zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce OZ a v zákone č. 129/2010 Z. z. je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

10. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení platnom od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel. Nakoľko žaloba bola podaná sa súd za účinnosti § 54a OZ (účinného od 5.12.2018) súd sa musel ex offa zaoberať možným premlčaním pohľadávky. Pred nadobudnutím účinnosti tejto novely dochádzalo v praxi k prípadom, keď si veriteľ uplatnil už premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy na súde, pričom ak dlžník premlčanie nenamietal, súd veriteľovi pohľadávku priznal. Po nadobudnutí účinnosti novely, ktorou bolo doplnené ustanovenie § 54a (od 5.12.2018) už nie je možné vymáhať, t. j. uplatniť si na súde premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. v rozhodcovskom konaní alebo vymáhať v exekučnom konaní. Zároveň sa táto úprava z dôvodu predchádzania prípadnej

nerovnosti, vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t. j. na nároky uplatnené nielen dodávateľom ale i spotrebiteľom. Súd z týchto dôvodov skúmal, či uplatnený nárok, resp. jeho časť, nie je premlčaný.

11. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

13. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Z citovaného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dodávateľ (veriteľ) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že (1) už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že (2) upozornil spotrebiteľa (dlžníka) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Inými slovami, kým neuplynú oba uvedené časové úseky (tri mesiace od omeškania danej splátky a 15, prípadne viac dní od uvedeného upozornenia), veriteľ nemôže požadovať splnenie celého dlhu. Z tvrdení žalovaného bol žalovaný v omeškaní so splátkou splatnou dňa 15.11.2016 v omeškaní viac ako tri mesiace. Žalobca preukázateľne vyzval žalovanú uhradiť neuhradené splátky úveru.. Keďže žalovaná neuhradila dlžné splátky ani v lehote do 05.05.2016 žalobca mohol úver pre nesplnenie zákonných podmienok úver predčasne zosplatiť a toto právo využil dňa 03.02.2017.

17. Súd je s poukazom na § 54a OZ povinný prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. V zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka pritom všeobecne platí, že trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, s dovetkom - ak nie je ďalej ustanovené inak. V nasledujúcom ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je nevyhnutné vo vzťahu k § 101 považovať za špeciálne, vo vete druhej je ale ustanovené, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, pričom nasleduje výslovne odkaz na § 565 Občianskeho zákonníka, začne plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V právnom poriadku pritom platí zásada *lex specialis derogat legi generali*, ktorá znamená, že ak existuje rozpor medzi ustanoveniami dvoch právnych predpisov - noriem, prednosť má konkrétnejší právny predpis oproti všeobecnejšiemu. Ak teda právny predchodca žalobcu mohol vyhlásiť predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.11.2016, začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie celého zosplateného dlhu odo dňa omeškania uvedenej splátky (16.11.2016) a uplynula dňa 16.11.2019. Žaloba bola podaná na súde dňa 14.02.2020, teda po márnom uplynutí premlčacej doby zosplatených splátok, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I).

18. Súd na podporu uvedeného názoru poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/35/2015 zo dňa 25.1.2016 (obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoCsp/2/2020) z ktorého vyplýva, že „citované ustanovenie § 53 ods. 8 OZ stanovuje okamih a podmienky uplatnenia práva na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie splátky v spotrebiteľských veciach, ale nemení osobitným spôsobom upravený začiatok plynutia premlčacej doby, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročným celý dlh. Ak potom začiatok plynutia premlčacej doby pri plnení dohodnutom v splátkach, ako aj v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh podľa § 565 OZ, upravuje osobitne § 103 OZ tak, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, nemožno použiť všeobecnú právnu úpravu začiatku plynutia

premlčacej doby podľa § 101 OZ, v zmysle ktorej premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ustanovenie § 103 OZ neobsahuje výnimku, podľa ktorej by v prípade spotrebiteľských zmlúv veriteľ uplatňujúci si svoje právo podľa § 565 OZ mohol tak urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (a v súvislosti s uvedeným by začala aj premlčacia doba plynúť až tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky). Naopak, § 103 OZ stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (teda nie od splatnosti celého dlhu). Odvolací súd len dodáva, že opačný výklad (prezentovaný žalobkyňou), by okrem toho, že nemá oporu v texte príslušných zákonných ustanovení, bol v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa, pretože by dodávateľovi poskytoval dlhšiu ako 3 - ročnú premlčaciu dobu na uplatnenie práv zo spotrebiteľskej zmluvy (ak bolo plnenie dohodnuté v splátkach pod stratou ich výhody.)".

19. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

20. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. V konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP) , o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia C. s. p. alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

23. Súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C. s. p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C. s. p. zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C. s. p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

24. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR, pričom v uznesení č. 15 z 9. októbra 2018 prijalo právnu vetu, podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C. s. p., zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

25. Súd potom hoci úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal s odkazom na záver uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26. októbra 2016, sp. zn. 6 Cdo 544/2015 (na ktoré rozhodnutie pri rozhodovaní o trovách konania odkázal i súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku), podľa ktorého ak úspešnej strane sporu preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania neprizná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).